

INSTRUKCIJAS

Aktivitātes mērķis.

Eksperimenta laikā 10 cilvēku vidū katram dalībniekam, fokusējoties uz savām identitātes šķautnēm un vērtībām, jāpārlicina pārējie, kāpēc tieši viņi ir pelnījuši izdzīvot, lai turpinātu Latvijas civilizāciju pēc hipotētiskas apokalipses.

Vēlamais norises vietas izkārtojums.

Pirms aktivitātes uzsākšanas, tās norises vietu (telpa, istaba, pagalms) nepieciešams pilnībā atbrīvot, un uz grīdas aplī novietot krēslus (vai spilvenus), kur sasēsties aktivitātes dalībniekiem.

Instrukcijas.

- Spēles dalībnieki (8-10 kopā) tiek aicināti ieņemt savu vietu aplī (apsēžoties uz krēsla, ar sežām uz apļa vidu (lai visi dalībnieki cits citu redz)).
- Vadītāji nolasa eksperimenta instrukcijas:
 - *“Iztēlojieties situāciju, kurā kopā ar astoņiem pārējiem – šeit esošajiem – cilvēkiem atrodaties grimstošā laivā. Jums katram ir savi sapņi, savas ģimenes un atmiņas. Jūs esat dažādi savās vērtībās, dzimumā, ādas krāsā, seksualitātē un reliģiskajā pārliecībā. Laiva līdz krastam nonāks, bet ar nosacījumu, ka tajā paliek tikai viens cilvēks un jūsu pārziņā ir izvēle – kurš tas būs?”*
- Kopā aktivitāti veido trīs kārtas:
 1. Pirmajā kārtā katram dalībniekam ir iespēja iepazīstināt pārējos ar sevi, izklāstot 3 savas identitātes šķautnes, izmantojot tās kā pamatojumu sev par labu (piem., *“Pirmā identitāte, kuru vēlos pieminēt, kāpēc, manuprāt, man ir jābūt starp izdzīvojušajiem, ir tas, ka es esmu no laukiem, un tāpēc māku izmantot dažādus rīkus un instrumentus, ko vajadzēs izmantot”*).
 - pēc pirmās kārtas visi uz klāja esošie cilvēki ir aicināti veikt anonīmu balsojumu – individuāli – par personu, ko neuzskata kā *pietiekami vērtīgu*, lai turpinātu ceļu uz klāja, ņemot vērā viņu identitātes šķautnes (līdzīgi kā tas ir realitātes šovā “Izdzīvotāji”).
 2. Otrajā kārtā uz klāja palikušajiem dalībniekiem jāizklāsta sava nodarbošanās, izmantojot to kā pamatojumu sev par labu (piem., *“Es esmu ārste – esmu izglītota ķīmijā un medicīnā, un tāpēc būšu ļoti vērtīga un noderīga sabiedrības locekle”*).
 - pēc otrās kārtas visi uz klāja palikušie cilvēki ir aicināti veikt anonīmu balsojumu – individuāli – par personu, ko neuzskata kā pietiekami vērtīgu, lai turpinātu ceļu uz klāja, ņemot vērā viņu nodarbošanos.
 3. Trešajā kārtā pēdējie uz klāja esošie dalībnieki izklāsta 3 vērtības, pēc kurām vadās ikdienā (piem., *“Viena no manām dzīves vērtībām ir uzticēšanās. Jo man liekas, ka*

cilvēki var ļoti daudz panākt, ja viņi jūt šo uzticēšanos, ja viņi jūt, ka viņiem tic. Ja ir kāds, kas zina, ka viņi to var izdarīt, tad principā jau nekas nav neiespējams”).

- pēc trešās kārtas visi aiz borta atstātie (proti, iepriekš izbalsotie) cilvēki ir aicināti veikt anonīmu balsojumu – individuāli – par personu, ko uzskata par *labāko civilizācijas turpinātāju*.
- Aptuvenais izbalsojamo cilvēku skaits ir atkarīgs no sākotnējās grupas izmēra, bet kopumā pēc pirmās kārtas vajadzētu atvadīties no 30% dalībnieku, un pēc otrās kārtas – 50% (lai uz trešo kārtu paliek atlikušie 20%).
- Pēc pēdējā balsojuma balsis tiek apkopotas un uzvarētājs – uz hipotētiskā klāja pēdējā palikusī persona – tiek paziņota visai grupai.

Pēc aktivitātes...

Būtībā galvenā aktivitātes sastāvdaļa ir t.s. “refleksijas aplis”, kura laikā visiem aktivitātes dalībniekiem vēlams brīvā formātā izdiskutēt eksperimenta gaitā iegūtās atziņas. Šie ir daži no potenciālajiem jautājumiem:

- Vai arī realitātē ir tā, ka apzināti vai neapzināti kādu cilvēku vai cilvēku grupu vērtējam augstāk tikai pēc tā, kādi viņi piedzima, ko viņi dara vai ko viņi jūt?
- Kā un kāpēc vēstures gaitā – globāli un / vai Latvijā – ir mainījušies sabiedrību uzskati par to, kas cilvēkos vērtējams kā cēlāks, svarīgāks, noteicošāks?
- Kādi instrumenti veicina vienlīdzīgu attieksmi pret visiem neatkarīgi no viņu identitātes šķautnēm, nodarbošanās un vērtībām?

Vēlies atstāt ieteikumus un atsauksmes?

Dodies uz “Empātijas spēļu” aptaujas anketu [šeit!](#)